

TÉMATICKÉ PLÁNY A ČASOVÝ ROZVRH ŠKOLENÍ O PO

Osnova č. 1 - Školení zaměstnanců a odborná příprava preventistů PO

Osnova č. 2 - Školení vedoucích zaměstnanců

Osnova č. 3 - Školení osob, pověřených zabezpečením PO v mimopracovní době

Osnova č. 4 - Školení fyzických osob, které se zdržují na pracovištích VŠTE

Osnova č. 5 - Odborná příprava zaměstnanců zařazených do požárních hlídek

Učební text - Metodická pomůcka pro osoby provádějící školení o PO

Osnova č. 1

ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ A ODBORNÁ PŘÍPRAVA PREVENTISTŮ PO

---

1. Organizační zajištění PO 30 min.

- a) úvodní ustanovení zákona o PO, zabezpečení PO v rámci ČR,
- b) interní směrnice o zabezpečení PO ve VŠTE,
- c) základní povinnosti zaměstnanců, preventistů a fyzických osob,
- d) školení o PO,
- e) druhy dokumentace PO v podmínkách VŠTE,
- f) zajištění PO v mimopracovní době,
- g) přestupky a pokuty na úseku PO,
- h) právní předpisy související s PO.

2. Požární nebezpečí 45 min.

- a) možné příčiny vzniku požáru na pracovišti (provoz spotřebičů, závady na el. instalaci, svařování, skladování hořlavých látek, nedopalky cigaret, nedodržování předpisů o PO apod.) (*),
- b) činnosti (pracoviště) s požárním a se zvýšeným požárním nebezpečím (*),
- c) požární řád pracovišť se zvýšeným požárním nebezpečím (*),
- d) opatření vyplývající z dokumentace stanovení podmínek požární bezpečnosti,
- e) zvláštní požadavky na provoz a obsluhu technických zařízení v případě požáru.

3. Hasební prostředky a požárně bezpečnostní zařízení PO 30 min.

- a) druhy a praktické použití hasicích přístrojů a dalších hasebních prostředků (hydranty, přírodní a umělé zdroje požární vody, náhradní hasební prostředky),
- b) teorie hoření a hašení,
- c) umístění hasebních prostředků (hasicích přístrojů a hydrantů) a rozvodných energetických zařízení (hlavního uzávěru vody a plynu, hlavního vypínače el. energie, případně podružných uzávěrů a vypínačů pro jednotlivé objekty a pracoviště),
- d) únikové cesty, nouzové východy.

4. Ověření znalostí 15 min.

Bude provedeno ústním pohovorem.

Poznámka:

Časový rozvrh školení dle osnovy č. 1:

Pro zaměstnance, kteří vykonávají činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím nebo přicházejí do styku s těmito činnostmi, platí téma 1 – 4 v plném rozsahu. 120 min.

(*)

Pro zaměstnance, kteří nevykonávají tyto činnosti nebo nepřicházejí do styku s těmito činnostmi, je možno téma 2 přiměřeně omezit na body a), b), c). (*) 90 min.

Osnova č. 2

ŠKOLENÍ VEDOUČÍCH ZAMĚSTNANCŮ**1. Organizační zajištění PO****135 min.**

- a) úvodní a obecná ustanovení zákona o PO,
- b) zabezpečení PO v rámci ČR, orgány státní správy,
- c) interní směrnice o zabezpečení PO ve VŠTE,
- d) povinnosti právnických osob (povinnosti vedoucích zaměstnanců),
- e) základní povinnosti všech zaměstnanců a fyzických osob,
- f) školení o PO,
- g) druhy dokumentace PO v podmínkách VŠTE,
- h) zajištění PO v mimopracovní době,
- i) postihy, pokuty a přestupky na úseku PO,
- i) právní předpisy související s PO,

2. Požární nebezpečí**45 min.**

- a) možné příčiny vzniku požáru na pracovišti (provoz spotřebičů, závady na el. instalaci, svařování, skladování hořlavých látek, nedopalky cigaret, nedodržování předpisů o PO apod.) (*),
- b) činnosti (pracoviště) s požárním a se zvýšeným požárním nebezpečím (*),
- c) požární řád pracovišť se zvýšeným požárním nebezpečím (*),
- d) opatření vyplývající z dokumentace stanovení podmínek požární bezpečnosti,
- e) zvláštní požadavky na provoz a obsluhu technických zařízení v případě požáru.

3. Hasební prostředky a požárně bezpečnostní zařízení PO**30 min.**

- a) druhy a praktické použití hasicích přístrojů a dalších hasebních prostředků (hydranty, přírodní a umělé zdroje požární vody, náhradní hasební prostředky),
- b) teorie hoření a hašení,
- c) umístění hasebních prostředků (hasicích přístrojů a hydrantů) a rozvodných energetických zařízení (hlavního uzávěru vody a plynu, hlavního vypínače el. energie, případně podružných uzávěrů a vypínačů pro jednotlivé objekty a pracoviště),
- d) únikové cesty, nouzové východy.

4. Ověření znalostí**30 min.**

Bude provedeno ústním pohovorem.

Poznámka:

Časový rozvrh školení dle osnovy č. 1:

Pro zaměstnance, kteří vykonávají činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím nebo přicházejí do styku s těmito činnostmi, platí téma 1 - 4 v plném rozsahu. 240 min.**(*)****Pro zaměstnance, kteří nevykonávají tyto činnosti nebo nepřicházejí do styku s těmito činnostmi, je možno téma 2 přiměřeně omezit na body a), b), c) (*) 210 min**

Osnova č. 3

ŠKOLENÍ OSOB POVĚŘENÝCH ZABEZPEČENÍM PO V MIMOPRACOVNÍ DOBĚ

---

1. Organizační zajištění požární ochrany 30 min.

- a) úvodní ustanovení zákona o PO,
- b) interní směrnice o zabezpečení PO ve VŠTE,
- c) základní povinnosti zaměstnanců a fyzických osob,
- d) požární poplachové směrnice - viz příloha č. 6,
- e) způsob vyhlášení požárního poplachu,
- f) důležitá telefonní čísla.

2. Požární nebezpečí 15 min.

- a) možné příčiny vzniku požáru na pracovišti (provoz spotřebičů, závady na el. instalaci, svařování, skladování hořlavých látek, nedopalky cigaret, nedodržování předpisů o PO apod.),
- b) činnosti (pracoviště) s požárním a se zvýšeným požárním nebezpečím,
- c) požární řád pracovišť se zvýšeným požárním nebezpečím,
- d) opatření vyplývající z dokumentace stanovení podmínek požární bezpečnosti,
- e) zvláštní požadavky na provoz a obsluhu technických zařízení v případě požáru.

3. Hasební prostředky a požárně bezpečnostní zařízení PO 30 min.

- a) druhy a praktické použití hasicích přístrojů a dalších hasebních prostředků (hydranty, přírodní a umělé zdroje požární vody, náhradní hasební prostředky),
- b) teorie hoření a hašení,
- c) umístění hasebních prostředků (hasicích přístrojů a hydrantů) a rozvodných energetických zařízení (hlavního uzávěru vody a plynu, hlavního vypínače el. energie, případně podružných uzávěrů a vypínačů pro jednotlivé objekty a pracoviště),
- d) únikové cesty, nouzové východy.

4. Seznámení s dalšími skutečnostmi souvisejícími s prováděnou činností 30 min.

- a) povinnosti osob zabezpečujících PO v době sníženého provozu a v mimopracovní době (pochůzková činnost, vedení záznamů o pochůzkách, průkazné oznamování zjištěných nedostatků),
- b) obsluha prostředků k vyhlášení požárního poplachu a přivolání pomoci.

5. Ověření znalostí 15 min.

Bude provedeno ústním pohovorem.

120 min.

Osnova č. 4

ŠKOLENÍ OSOB, KTERÉ SE ZDRŽUJÍ NA PRACOVIŠTÍCH VŠTE

---

1. <u>Organizační zajištění požární ochrany</u>	15 min.
a) požární poplachové směrnice – viz příloha č. 6, b) způsob a místo ohlášení požáru, c) způsob vyhlášení požárního poplachu, d) důležitá telefonní čísla.	
2. <u>Požární nebezpečí</u>	15 min.
a) informace o činnostech (pracovištích) s požárním a se zvýšeným požárním nebezpečím – viz příloha č. 1.6., b) požární řád pracovišť se zvýšeným požárním nebezpečím, c) opatření vyplývající z dokumentace stanovení podmínek požární bezpečnosti.	
3. <u>Hasební prostředky a požárně bezpečnostní zařízení PO</u>	15 min.
a) umístění hasebních prostředků (hasicích přístrojů a hydrantů) a rozvodných energetických zařízení (hlavního uzávěru vody a plynu, hlavního vypínače el. energie, případně podružných uzávěrů a vypínačů pro jednotlivé objekty a pracoviště), b) únikové cesty, nouzové východy.	
4. <u>Ověření znalostí</u>	15 min.
Bude provedeno ústním pohovorem.	60 min.

Poznámka:

Školení dle osnovy č. 4 se vztahuje **na osoby, které vykonávají nebo přicházejí do styku s činnostmi se zvýšeným požárním nebezpečím** (viz dokumentace o začlenění provozovaných činností). Školení je nutno provést v přiměřeném rozsahu tak, aby školené osoby byly seznámeny se všemi skutečnostmi, které by je mohly ohrozit při prováděné činnosti.

Osnova č. 5

ODBORNÁ PŘÍPRAVA ZAMĚSTNANCŮ ZAŘAZENÝCH DO POŽÁRNÍCH HLÍDEK

---

1. **Teoretická část** **30 min.**

- a) činnosti (pracoviště) s požárním a se zvýšeným požárním nebezpečím,
- b) požární řád pracoviště se zvýšeným požárním nebezpečím,
- c) pokyny pro činnost preventivní požární hlídky – viz příloha č. 8,
- d) požární poplachové směrnice – viz příloha č. 6,
- e) způsob vyhlášení požárního poplachu a přivolání jednotky PO,
- f) opatření vyplývající z dokumentace stanovení podmínek požární bezpečnosti.

2. **Praktická část** **30 min.**

- a) druhy a praktické použití hasicích přístrojů a dalších hasebních prostředků (hydranty, přírodní a umělé zdroje požární vody, náhradní hasební prostředky),
- b) teorie hoření a hašení,
- c) umístění hasebních prostředků (hasicích přístrojů a hydrantů) a rozvodných energetických zařízení (hlavního uzávěru vody a plynu, hlavního vypínače el. energie, případně podružných uzávěrů a vypínačů pro jednotlivé objekty a pracoviště),
- d) únikové cesty, nouzové východy.

3. **Ověření znalostí** **15 min.**

Bude provedeno ústním pohovorem.

75min.

UČEBNÍ TEXT PRO ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ O PO

---

1. Organizační zajištění PO:**a) Zákon o PO a zabezpečení PO v rámci ČR**

Účelem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví osob, ochranu majetku před požáry a pro poskytování první pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech **a stanovit povinnosti** orgánům státní správy, právníkům a podnikajícím fyzickým osobám a fyzickým osobám.

Orgány státní správy na úseku PO jsou ministerstvo, hasičský záchranný sbor kraje a okresní úřady. **Ministerstvo** mimo jiné řídí výkon státní správy a kontroluje plnění úkolů stanovených hasičským záchranným sborům krajů.

Hasičský záchranný sbor kraje mimo jiné vykonává státní požární dozor kontrolou plnění povinností stanovených právními předpisy o PO, ukládá opatření k odstranění zjištěných nedostatků, zabezpečuje připravenost a akceschopnost jednotek hasičského záchranného sboru kraje a vyšetřuje příčiny vzniku požárů.

b) Vlastní (interní) předpisy

Požární ochrana v podmínkách papíren je organizačně zajištěna směrnicí „Organizace zabezpečení PO“. V této směrnici jsou rozpracovány povinnosti stanovené zákonem o PO a vyhláškou o požární prevenci.

c) Základní povinnosti zaměstnanců a fyzických osob, vyplývající z právních předpisů o PO

Viz čl. 6, odst. 8 této směrnice.

d) Školení o PO

Viz čl. 7 této směrnice.

e) Druhy dokumentace PO

Viz čl. 8 této směrnice.

f) Zajištění PO v mimopracovní době

Požární ochrana v mimopracovní době je v areálu papíren zabezpečena prostřednictvím zaměstnanců vlastní závodní stráže. Povinnosti zaměstnanců závodní stráže – viz čl. 6 odst. 7 této směrnice.

g) Pokuty fyzickým osobám

Pokutu lze uložit zaměstnancům a fyzickým osobám, které se dopustí přestupku porušením právních předpisů o PO. Výše pokut do 10, 20 a 25 tis. Kč dle druhu přestupku je stanovena zákonem o PO, a pokud není stanoveno jinak, platí o přestupcích a jejich projednávání obecné předpisy.

h) Právní předpisy související s PO

- viz čl. 10 odst. 6 této směrnice,
- ČSN a TPG – viz příloha č. 4 této směrnice.

2. Požární nebezpečí

- a) Z požárního hlediska jsou různé možné příčiny vzniku požáru:
- provoz tepelných, elektrických, plynových spotřebičů a jiných zdrojů tepla,
  - nedodržení bezpečné vzdálenosti tepelných spotřebičů od snadno hořlavých látek,
  - případné závady v elektroinstalaci (přechodový odpor),
  - manipulace s otevřeným ohněm,
  - skladování hořlavých látek,
  - provádění činností, při nichž hrozí nebezpečí vzniku požáru (svařování),
  - neukázněnost zaměstnanců a ostatních osob (porušování předpisů, zákazů a příkazů na úseku PO, nedopalky cigaret, požívání alkoholu apod.).
- b) Z hlediska znemožnění včasného zásahu a tím šíření požáru:
- nefunkční nebo nepřístupné hasební prostředky a energetická rozvodná zařízení.
- c) **Ve smyslu zákona o PO** se v podmínkách VŠTE provozují činnosti při nichž hrozí nebezpečí vzniku požáru z hlediska míry požárního nebezpečí ve vztahu k provozované činnosti a množství hořlavých látek, **např. při skladování:**
- pevných hořlavých látek (dřevěná okna, dveře, různé druhy lepenek apod.),
  - hořlavých kapalin,
  - nátěrových hmot,
  - nehašeného vápna,
  - stavební chemie.

Při provozování všech vyjmenovaných činností je nutno dbát zvýšené opatrnosti, dodržovat předpisy o PO a stanovená opatření, plnit příkazy, zákazy a základní povinnosti fyzických osob, zejména v preventivní činnosti.

Podle míry požárního nebezpečí jsou tyto činnosti blíže charakterizovány **v dokumentaci začlenění činností do kategorií**. Na základě této dokumentace jsou **organizační a technická opatření** pro provozování činností se **zvýšeným požárním nebezpečím** zakotvena v dokumentaci **stanovení podmínek požární bezpečnosti**.

3. Hasební prostředky a požárně bezpečnostní zařízení PO

- a) Dle druhu hasební látky se hasicí přístroje dělí na:
- vodní,
  - pěnové,
  - sněhové,
  - práškové.

Praktické použití hasicích prostředků dle druhu náplně a hořící látky

hořící látka	hasicí přístroj dle druhu náplně				
	vodní	pěnový	sněhový	práškový	halonový
dřevo papír textil sena sláma hoblovačky	výborně	dobře	omezeně (nepoužít na sytké hmoty)	omezeně (nepoužít na sytké hmoty)	špatně
barvy ředidla PHM oleje tuky dehet	špatně	výborně	dobře	dobře	výborně
elektr. zařiz.	zákaz použití	zákaz použití	výborně	výborně	dobře do 110 kV
hořlavé plyny	nelze použít	nelze použít	dobře	dobře	nelze použít

b) **Teorie hoření a hašení**

Teorii hoření a hašení lze zjednodušeně vysvětlit na principu třech veličin, tj. hořlavá látka, zápalná teplota a přívod vzduchu (kyslíku). V případě, že jsou všechny splněny, nastává proces hoření. Volbou vhodné hasební látky např. vody, se sníží zápalná teplota, nebo např. pěny, se zabrání přístupu kyslíku, čímž v obou případech se proces hoření zastaví, čili dojde k uhašení hořící látky.

c) **Umístění rozvodných energetických zařízení a hasebních prostředků**

Vedoucí zaměstnanec provádějící školení, prakticky ukáže zaměstnancům rozmístění uvedených zařízení na příslušném pracovišti, příp. místa, kde se provádějí činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím.

d) **Únikové cesty, nouzové východy**

Vedoucí zaměstnanec provádějící školení prakticky ukáže zaměstnancům uvedená místa v příslušném objektu.

4. **Ověření znalostí**

Osoba provádějící školení provede ověření znalostí ústním pohovorem.

Poznámka: V rámci školení o PO je nutno zaměstnance seznámit s jednotlivými tématy a předpisy v takovém rozsahu, který odpovídá jejich činnosti a pracovnímu zařazení.